



## Topiło

### Magiczna moc puszczańskich drzew

3/B/19

Topiło. Malownicza nazwa i malownicza wieś pośród lasów w Białowieskiej Puszczy, na południe od Hajnówki. Kluka zagród zamieszkałych przez niespełna 50. mieszkańców stoi w pobliżu sporego zbiornika wodnego o tej samej nazwie.

Zbiornik powstał na rzece Perebel i choć sztuczny, wygląda bardzo naturalnie, jak najdziksz jezioro. A wieś, jak senna osada. W sosnowym lasku na placu między sklepem, a stacją kolejki wąskotorowej, rosną maślaki i ... rydze.





Topiło powstało jako jedna z wielu osad pracowników leśnych. Eksploatacji lasu służyła uruchomiona przez Niemców w czasie I wojny światowej kolejka wąskotorowa: Kolej Leśna Puszczy Białowieskiej. Tory prowadziły do Hajnówki, wożono nimi drewno. Samo jezioro służyło składowaniu i konserwacji drewna przez zimę. Stworzono je w okresie międzywojennym, w latach 30. ubiegłego wieku.

Po II wojnie światowej zbiorniki wodne w Topiłu stały się własnością Hajnowskiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Drzewnego i nadal pełniły swoją rolę aż do lat 60. kiedy to transport samochodowy rozwinął się na tyle, by zastąpić kolej i skłonić do rezygnacji z długotrwałego składowania surowca.

Obecnie leśne urządzenia służą rekreacji. Z Hajnówki do Topiła w sezonie letnim kursuje regularnie kolejka wąskotorowa. Na końcu trasy zaaranżowano leśną stacyjkę i mikroskansen kolejki leśnej. Nad zbiornikiem przygotowano miejsce biwakowe zadaszonymi stołami i możliwością palenia ogniska. Dookoła stoją tablice dwóch ścieżek edukacyjnych. Jedna prezentuje typowe dla puszczy rośliny, druga opowiada o zwyczajach gniazdującego w okolicy orlika.

źródło: [www.krajoznawcy.info.pl](http://www.krajoznawcy.info.pl)

#### Legenda

-  ścieżka „Puszczańskie drzewa”
-  ścieżka „Szlak orlika”
-  kapliczka
-  inny obiekt

Trasa powstała w ramach przedmiotu „Leśnictwo a ekorozwój” realizowanego na studiach magisterskich Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.



Opracowanie trasy: Monika Sawicka  
Dariusz Mazurek  
Kreślenie mapy: Dariusz Mazurek  
Aktualność: wrzesień 2019 r.

## Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (3/B/19)

PK 1	Wiata wypoczynkowa z miejscem na ognisko.
	<i>Ile lamp oświetla wnętrze wiaty?</i>
PK 2	Ścieżka edukacyjna „Puszczańskie drzewa” – sosna zwyczajna.
	<i>W jakim czasie po kwitnieniu z szyszek wysypują się nasiona?</i>
PK 3	Ścieżka zdrowia.
	<i>Jakiego koloru są plastikowe uchwyty kótek akrobatycznych?</i>
PK 4	Ścieżka edukacyjna „Puszczańskie drzewa” – klon zwyczajny.
	<i>Co przyciąga do klonu pszczoły po zakończeniu okresu kwitnienia?</i>
PK 5	Mini skansen kolejki wąskotorowej złożony z lokomotywy oraz kilku wagoników.
	<i>Ile stożkowatych kołców zapobiegających przesuwaniu się kłód drewna umieszczono na poprzecznej belce wagonika?</i>
PK 6	Kapliczka ekumeniczna.
	<i>Jak brzmi wyryta na kamieniu dwujęzyczna inskrypcja?</i>
PK 7	Kierunkowskaz szlaku pieszego.
	<i>Jak daleko znajduje się Szosa Sinicka?</i>
PK 8	Przystanek końcowy kolejki leśnej.
	<i>Jaki napis umieszczono na bramie znajdującej się na wprost peronu?</i>
PK 9	Ścieżka edukacyjna „Tropem orlika”.
	<i>Kiedy nastąpił happy end?</i>
PK 10	Ścieżka edukacyjna „Puszczańskie drzewa” – olsza czarna.
	<i>Do czego wykorzystywano jej korę?</i>
PK 11	Ścieżka edukacyjna „Puszczańskie drzewa” – grab zwyczajny.
	<i>Czym przysmakiem są grabowe orzeszki?</i>
PK 12	Ścieżka edukacyjna „Puszczańskie drzewa” – dąb szypułkowy.
	<i>Jak nazywa się drewno dębowe leżące dugo w wodzie?</i>
PK 13	Ścieżka edukacyjna „Tropem orlika”.
	<i>Ile osób znajduje się na fotografii?</i>
PK 14	Znak „Zakazu kąpieli”.
	<i>Ilu nitów i wkrętów użyto do zamocowania znaku?</i>
PK 15	Ścieżka edukacyjna „Puszczańskie drzewa” – jesion wyniosły.
	<i>Gdzie wykorzystywane są kora i liście jesionu?</i>
PK 16	Ścieżka edukacyjna „Tropem orlika”.
	<i>Co wyszło orlikom na dobre?</i>
PK 17	Ścieżka edukacyjna „Puszczańskie drzewa” – topola osika.
	<i>Co produkuje się z drewna tego drzewa?</i>
PK 18	Ścieżka edukacyjna „Puszczańskie drzewa” – jarzab pospolity (jarzębina).
	<i>Kiedy zbiera się jej owoce?</i>
PK 19	Ścieżka edukacyjna „Puszczańskie drzewa” – brzoza brodawkowata.
	<i>Jak nazywa się sok wykorzystywany w kosmetyce?</i>
PK 20	Most kolejowy.
	<i>Ile podkładów kolejowych leży wzdłuż metalowych barierek mostu?</i>

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: [poczta@trino.pttk.pl](mailto:poczta@trino.pttk.pl) lub za pomocą formularza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę TRInO na stronie internetowej <http://trino.pttk.pl/>.